

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

omkostningerne derved, kan jeg ikke tiltræde. Man kunne måske synes, at det ikke var så meget at ofre 9 mill. kr. for at fjerne de sidste to års stigning i nybyggeriets huslejeniveau; staten har så store udgifter i forvejen, at 9 mill. kr. fra eller til ikke kan spille nogen større rolle, hvis man dermed kan få boligbyggeriet i gang og den højeste top af huslejen skåret væk. Men er det kun denne sum engang for alle, det drejer sig om? Det kan man ikke regne med. Man må se på konsekvenserne af de principper, man indfører. Man må regne med, at næste år vil de 9 mill. kr. også være nødvendige til byggeriet, der er iværksat i år, og yderligere 9 mill. kr. til det byggeri, der iværksættes næste år, d. v. s. 18 mill. kr. ialt. Det tredje år vil de 18 mill. kr. være steget til 27 mill. kr. og så fremdeles. Når dette lægges til de forpligtelser, staten efter den gældende støttelovgivning har fremover, må jeg give boligministeren ret i, at konsekvenserne af at gennemføre socialdemokraternes forslag på dette område er uoverskuelige. Tilmed vil en sådan foranstaltning kunne give bygherrerne en forventning om, at lignende tilskud ville blive givet overfor fremtidige stigninger i byggeomkostningerne m. m. og derved i sig selv modvirke det, vi vel alle ønsker, en nedgang i de samfundsmæssige byggeomkostninger. Derfor kan vi fra mit partis side ikke medvirke til gennemførelse af et sådant princip. Vi ser ingen løsning deri, at staten skal bære risikoen for at holde byggepriserne nede i al fremtid.

Det andet hovedpunkt i socialdemokratiets boligprogram, som jeg også må tage afstand fra, er, at alt byggeri her i landet skal undergives materialebevillinger, for at man derved skulle have hånd i hanke med, hvad art byggeri der finder sted. At der for at bruge enhver mursten, ethvert bræt, landet over skulle tilladelse til, ville være ganske urimeligt, sålænge der ikke er materiale-mangel. Jeg har ikke den tyrkertro på en stor administrations-velsignelser, som det ærede medlem hr. Ingvar Dahl har. Det koster dyrt, det sinker, det omgås, og der sker også fejl ved fordelingen, så den udvej må man kun gribe til i yderste nød, når der er mangel på materialer. Vi har prøvet total materialeregulering, og det har været nødvendigt, men hvad har vi ikke set følge i dens kølvand? Irritation, mangel på forståelse i befolkningen, fremkaldt ved i hvert fald tilsyneladende urimeligheder i fordelinger og dermed følgende omgælder; sortbørspriser følger i regule-

ringens kølvand, og det er ikke den udvikling, vi ønsker fremmet. Kontrol og kontrol kan ikke løse opgaven, og jeg vil ikke være med til at lægge byggeriet i en sådan spændetrøje, som ikke sagligt kan begrundes, og som kun ad ulovlig vej kan sprænges. På papiret kan en sådan regulering af byggeriet se ganske enkel ud, men når den bliver omsat i praksis, ved vi, at reguleringen ikke er ligetil og medfører tilfældigheder og urimeligheder. Vi har tilstrækkeligt af fordelingsordninger, hvor vi er nødt til at have dem, fordi der er knaphed på pågældende vare, f. eks. biler, og vi ved, hvor tilfældigt og vilkårligt det kan virke, hvem der får tildelingen. Vi ønsker derfor ikke et helt område som byggeriet lagt ind under en sådan ordning, sålænge der ikke er en mangel på pågældende vare, der nødvendiggør det.

Det er med tilfredshed, jeg har bemærket, at boligministeren er sindet at lade a conto-beløb på de bevilgede statslån komme til udbetaling noget tidligere end hidtil.

Jeg er ikke blind for, at når der er tilbageholdenhed overfor at sætte byggeri i gang, hænger det sammen med de forskellige huslejeniveauer, der medfører, at risikoen for lejeledighed ensidigt vil ligge på de nyopførte ejendomme. Huslejeudligningsspørgsmålet kræver derfor den alvorligste overvejelse. Det vigtigste i dag er imidlertid at gøre sig klart, at der i befolkningen er en voksende erkendelse af, at hvis alt gik, som det skulle, ville der sikkert kunne bygges 15—20 pct. billigere, end der bliver, og det er her, der skal sættes ind med større vægt end hidtil, og her opfordrer jeg boligministeren til at tage et initiativ.

Niels Pedersen: Ved første behandling af lovforslagene om leje, boligstøttelovgivning og aldersrentemodtagerboliger, som førte til boliglovene af 14. juni i fjor, sluttede jeg mit indlæg med at udtale, at regering og rigsdag må gøre alt for at løse boligproblemet. Det er en skamlet på os alle, at vi ikke med vor tekniske kunnen kan skaffe tilstrækkelige og ordentlige boliger til alle vore landsmænd.

Jeg anser det foreliggende lovforslag for et velkomment bidrag til afhjælpning af bolignøden og til lettelse af vanskelighederne ved at forøge boligbyggeriet, så også private bygherrer kan komme i gang.

Boligspørgsmålet er jo et af de største sociale spørgsmål, vi har, fordi dets løsning ville råde bod på mange sociale onder. Gode boliger er betingelsen for gode hjem, og de mange tusinder af gode hjem giver et godt